

mussen i hans teologiske Opfattelse, men Højesteretsdommen var nu faldet, og den maatte man respektere, og han føjede til, at han saa ikke andet, end at Konsekvensen af den maatte være Arboe Rasmussens Ansættelse som Sognepræst. Der kan anføres en Række andre Udtalelser i den Retning fra Dagene og de første Uger efter Højesteretsdommen. Jeg har ogsaa læst, at det ærede Medlem fra Assens i en Grundlovstale, den Gang det var lykkedes Kirkeministeren at naa til Enighed med Biskopperne om en Kollatslov, udtalte sin Glæde derover og sin Formening om, at nu blev Spørgsmaalet løst ved denne Lovs Gennemførelse. Det forekommer mig derfor højt besynderligt, at nu i de sidste Dage er Stemningen ligesom slaaet om, og nu tænker man sig, først og fremmest i det konservative Folkeparti, at Sagen helst maa strande. Jeg ser ganske vist til min Glæde, at det ærede Medlem fra det konservative Folkeparti her i Salen udtaler sig anderledes, men Højres officielle Standpunkt i Landstinget var, at Sagen helst maatte strande, saa at vi stod paa bar Bund. Og man kan tænke sig Motivet til dette: at man fra en vis Side kunde have en partipolitisk Interesse i at holde Arboe Rasmussen svævende i Luften, at lade Spørgsmaalet være uløst og gaa til Valg paa dette Spørgsmaal i denne snævre, helt personlige Form.

Højesteretsdommen kræver Respekt. Nu har jeg ganske vist set, at der er gjort forskellige Betragtninger gældende om denne Højesteretsdoms Indhold. Jeg har den hos mig, og hvis nogen skulde ønske en Debat, er jeg villig dertil, ellers skal jeg ikke begynde en saadan. Der har været fremført de mest halsbrækkende Fortolkninger af denne Dom. Oppe i det andet Ting var der et Medlem af det konservative Folkeparti, en Godsejer fra Fyn, der først fremkom med en Fortolkning og senere selv rettede denne, men Justitsministeren maatte erklære om begge Fortolkninger, at de var lige gale. Det forekommer mig, at læser man Dommen loyalt og søger at forstaa den logisk, kan den kun forstaaes paa een Maade, og det er den, at Landemodedommen er omstyrtet, og at Arboe Rasmussen er lovlige Præst i Lyngby og Skibsted, og at han selvfølgelig derfor som andre Præster i Folketirirken har Ret til at søge Forflyttelse. Og nu ønsker Menighedsflertallet i Vaalse ham til Præst, indstiller ham som Nr. 1 og fastholder dette. Der er da kun een Konsekvens at drage af Højesteretsdommen, og det er, at

Vaalse Sognemenighed faar sin lovlige Ret, og at Pastor Arboe Rasmussen ligeledes faar sin lovlige Ret. Men jeg vil være villig til at optage en Debat derom, hvis der er nogen, der paa dette Sted — altsaa under mere Ansvar end det, hvorunder adskillig Polemik ude omkring undertiden føres — ønsker at optage en Debat.

Det er rigtigt, siger jeg, at de store Spørgsmaal vedrørende Skolen og Kirken naturligt maa vente, til den nye Rigsdag under den nye Grundlov kommer. Men derfor kan de Spørgsmaal godt tages op til Drøftelse, ogsaa f. Eks. derved, at Partierne tager et saa positivt Standpunkt til dem som muligt, eventuelt fremlægger Forslag derom, f. Eks. Forslag angaaende en Skoletilsynslov til Efteraaret eller Forslag til Love paa det kirkelige Omraade. Noget saadant synes mig at kunne have sin Betydning netop for, at disse Spørgsmaal kunde blive saa gennemdrøftet og klaret i Befolkningens Bevidsthed som muligt, for først derved vil det kommende betydningsfulde Valg blive; hvad det skal blive, og først derved vil Kvinderne virkelig kunne faa Lejlighed til at indtage et klart Standpunkt.

Særlig tror jeg, at dette maa gælde de grundtvigske Frihedstanker. De kirkelige Frihedskrav trænger i høj Grad til Drøftelse. De, der er kyndige paa dette Omraade, ved vel, hvad disse Krav gaar ud paa, men dels er disse Tanker ukendte i adskillige Kredse, og dels synes de i andre Kredse at være halvt eller helt glemte. I den allersidste Tid er der rejst en Diskussion derom, og jeg har set, at det ærede Medlem fra Ringkøbing i en Artikel for nylig har hævdet, at han ikke stod i Modsætning til de grundtvigske Frihedstanker paa det kirkelige Omraade. Denne Paastand undrer mig i højeste Grad. Jeg mener, at den er fuldkommen uholdbar, og hvis det ærede Medlem fra Ringkøbing vil optage en Debat med mig derom, er jeg villig dertil. (Afbrydelse). Ja, her kan vi gøre det paa ansvarligt Sted, og her kan Tiltale og Svar falde med det samme, det er en meget hurtigere Rettergangsmaade end den, at et Ugeblad skriver en Artikel, et Dagblad skriver derefter et Svar derpaa, og 14 Dage derefter skriver saa Ugebladet atter et Svar paa Dagbladets Artikel, hvis det overhovedet giver Svar. Her staar vi saa rart ansvarligt og saa nær hinanden og kan faa Spørgsmaalet diskuteret med det samme. Mig forekommer den Paastand fra det ærede Medlem fra Ringkøbing, at hans